

bestämmas, som understöd tilldelas i landet verkande lokala föreningar för svensk hemslojd.

Stockholm den 25 januari 1911.

A. J. Hagström.

Sixten Mogren.

C. J. Öberg.

Z. Åslund.

Nr 115.

Af herr **Wilson**, *i anledning af Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning angående uppförande af ny bostad åt landshöfdingen i Västernorrlands län m. m.*

Med anledning af att Kungl. Maj:t i propositionen nr 125 till förlidet års Riksdag bland annat begärde, att Riksdagen ville bevilja 210,000 kr. (190,000 kr. för bostaden och 20,000 för tomten) till uppförandet af bostad för landshöfdingen i Västernorrlands län, tillät jag mig i en motion bland annat framhålla, att jag ansåg nämnda anslagskraf för högt, och antydde, att jag helst önskade en utredning om huruvida det icke för såväl staten som ock landshöfdingarne i allmänhet vore fördelaktigare, att dessa i stället för fri bostad erhöles efter förhållandena lämpad hyresersättning.

På frågans dåvarande stadium ansåg jag mig emellertid förhindrad att yrka dylik utredning utan hemställde:

»att Riksdagen med afslag å Kungl. Maj:ts proposition nr 125 ville besluta aflåta en skrifvelse till Kungl. Maj:t med anhållan om förnyad utredning i förevarande bostadsfråga i syfte att utröna, om icke kostnaderna för ordnandet af landshöfdingens i Västernorrlands län bostad kunna nedbringas under de nu föreslagna eller frågan lösas på det sättet, att landshöfdingen i nyssnämnda län erhöles en lämplig hyresersättning i stället för fri bostad.»

I enlighet med statsutskottets förslag blef omförmälda proposition

afslagen bland annat på följande motivering: »— Härtill kommer, att kostnaderna för uppförandet af en ny landshöfdingsbostad synts utskottet allt för höga, hvadan utskottet ansett nödvändigt, att dessa nedbringas. För sådant ändamål torde ifrågasatta utredning jämväl böra omfatta en undersökning, huruvida det icke låter sig göra att genom inköp af privat person tillhörig fastighet för mindre kostnad bereda landshöfdingen i Västernorrlands län en lämplig bostad. —»

Efter verkställd utredning i denna riktning äskar Kungl. Maj:t i innevarande års statsverksproposition 175,000 kronor för ordnandet af landshöfdingens i nyssnämnda län bostadsfråga.

Denna summa understiger visserligen sålunda den, som i fjol för samma ändamål begärdes, med 35,000 kronor.

Då emellertid finansdepartementets chef i fjolårets proposition om de föreslagna åtgärderna i denna byggnadsfråga kunde yttra: »— Mig synes fördenskull denna fråga vinna den bästa och ändamålsenligaste lösningen —», och i 1911 års statsverksproposition yttrar samme chef om det nya förslaget: »— förslaget ur såväl praktisk som estetisk synpunkt synes mig lösa den föreliggande frågan på ett lyckligt sätt —» vill det förefalla mig som skulle denna byggnadsfråga för statens vidkommande icke ha annat än godt af att hvila och måhända kunna ordnas på ett för staten ännu mer ekonomiskt fördelaktigt sätt utan att det på minsta vis behöfde bli till förfång för landshöfdingen.

Med hänsyn till dels att årsräntan å 175,000 kronor efter 5 % utgör 8,750 kr., dels att underhållskostnaden för år i medeltal nog stiger till minst samma belopp och kanske än mer med anledning af att innehafvarne af landshöfdingeämbetena i regel växla rätt betydligt och hvarje nykommen höfding önskar nog få bostaden reparerad, så måste det för staten bli betydligt billigare att till hyresersättning för omförmälda landshöfding anslå visst belopp pr år än att lämna fri bostad.

Om man skulle antaga, att 4,000 kr. för år blefve anslaget för detta ändamål, så erhöles för denna summa i Härnösand minst 20 rum, och det torde räcka till bostad åt landshöfdingen.

På detta sätt skulle staten göra en afsevärd besparing och landshöfdingens i omförmälda län bostadsfråga vara ordnad till fördel äfven för ämbetets innehafvare, som hade fria händer rörande anskaffandet af bostad.

Jag tror inte, att i regel våra länsstäder äro så illa lottade i fråga om lämpliga privata bostadslägenheter för en landshöfding, att man be-

höfde befara några svårigheter för landshöfdingarne att få hyra goda bostäder.

Om i allmänhet landshöfdingarne, i stället för fri bostad, erhöle lämplig hyresersättning, så skulle staten nog härigenom kunna spara åtskilligt och det blefve då lättare att göra landshöfdingutnämningarna mer oberoende af förmögenhet, ty som det nu är ordnad, är det väl så, att det i vissa fall är omöjligt att till landshöfding utnämna en för ämbetet i fråga annars mycket lämplig man, emedan han ej har råd att möblera de i flera fall oproportionerligt stora landshöfdingeresidensen.

Med de i mångt och mycket ändrade förhållanden, som nu råda, mot fallet var, då landshöfdinginstitutionen upprättades, borde landshöfdingarne nu kunna få anses befriade från någon större representationskyldighet, och icke längre nödvändigt att de därför hålla sig med så stora bostadslägenheter som nu tilldelats dem.

På grund af hvad jag här anfört, tillåter jag mig föreslå:

att Riksdagen med afslag å Kungl. Maj:ts begäran om anslag å 175,000 kronor till anskaffandet af bostad åt landshöfdingen i Västernorrlands län ville besluta, i stället för fri bostad åt landshöfdingen i nämnda län, som hyresersättning anslå ett årligt belopp af 4,000 kronor;

att Riksdagen i skrifvelse till Kungl. Maj:t ville anhålla om utredning, huruvida och i hvad mån äfven åt öfriga landshöfdingar borde lämnas hyresersättning i stället för fri bostad, samt till Riksdagen inkomma med de framställningar, som af utredningen kunna betingas.

Stockholm den 25 januari 1911.

Bernt Wilson.